

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/upamietnianie/biezaca-dzialalnosc-biu/185778,W-Liverpoolu-upamietniono-marynarzy-flot-alianckich-w-80-rocznice-Bitwy-o-Atlant.html>
30.04.2024, 05:38

W Liverpoolu upamiętniono marynarzy flot alianckich w 80. rocznicę Bitwy o Atlantyk.

28 maja 2023 r. na terenie Mann Island na Pier Head, przy ujściu rzeki Mersey, w sąsiedztwie Museum of Liverpool odbyły się uroczystości poświęcone marynarzom poległym w czasie zmagania na morzach i oceanach podczas II wojny Światowej. Wojna na morzu z flotą niemiecką toczona od 3 września 1939 r. do 7 maja 1945 r., zwana jest Bitwą o Atlantyk. Za jej kulminacyjny punkt uznaje się wiosnę 1943 r., od którego straty zadawane flotom alianckim przez niemiecką Kriegsmarine zaczęły systematycznie i nieodwracalnie maleć. Liverpool był jednym z głównych portów, do których przybywały i w których formowano konwoje atlantyckie i arktyczne.

Atrakcją kilkudniowych obchodów był piknik wojskowy i wystawa sprzętu brytyjskiej armii. W głównej ceremonii w niedzielę (28 maja) o godz. 12.00 uczestniczyły władze miasta

Liverpool, przedstawiciele wszystkich rodzajów sił zbrojnych Wielkiej Brytanii, reprezentanci państw British Commonwealth oraz ponad 40 pocztów sztandarowych organizacji kombatanckich, w tym trzech polskich.

Po głównej części uroczystości odbyło się odsłonięcie tablicy poświęconej marynarzom Polskiej Marynarki Wojennej i Polskiej Marynarki Handlowej poległym w czasie II wojny światowej. Upamiętnienie ufundowane przez Biuro Upamiętniania Walk i Męczeństwa Instytutu Pamięci Narodowej zostało zamontowane tuż przy nabrzeżu, na cokole obok tablic dedykowanych m. in. flotom belgijskiej i holenderskiej, w sąsiedztwie pomnika marynarzy brytyjskich, a także - co ma niemałe znaczenie dla atrakcyjności miejsca - nieopodal pomnika zespołu The Beatles. Pomyślna realizacja przedsięwzięcia była efektem tradycyjnie doskonałej współpracy IPN z Konsulatem Generalnym RP w Manchesterze. Odsłonięcia dokonał reprezentujący Instytut Pamięci Narodowej dyrektor BUWiM Adam Siwek, wraz z Konsulem Generalnym RP Panem Michałem Mazurkiem oraz Lord Mayor of Liverpool Panią Mary Rasmussen. Następnie pod tablicą zostały złożone biało-czerwone wieńce. Wydarzenie wzbudziło duże zainteresowanie mieszkańców Liverpoolu i przybyłych turystów, a także brytyjskiej prasy. Przybyło też wielu Polaków mieszkających w północno-zachodniej Anglii, m. in. dzięki promocji uroczystości przez polską organizację non-profit Merseyside Polonia.

Po zakończeniu części oficjalnej tłumy zebrane na nabrzeżu miały, w ten wyjątkowo ciepły i słoneczny dzień, niezwykłą okazję podziwiać w locie nad portem ciężki czterosilnikowy brytyjski samolot bombowy Avro Lancaster w asyście dwóch legendarnych samolotów myśliwskich Supermarine Spitfire. Kolejnym zabytkiem lotnictwa podziwianym podczas kilkukrotnego przelotu był Fairey Swordfish - brytyjski pokładowy samolot torpedowo-bombowy. W maju 1941 roku samoloty tego typu startujące z lotniskowców HMS „Ark Royal” oraz HMS „Victorious” uczestniczyły w walce z niemieckim pancernikiem „Bismarck”.

Ostatnim akcentem obchodów był przemarsz spod ratusza na nabrzeże pododdziałów armii brytyjskiej i Royal Navy, kadetów szkół wojskowych oraz członków stowarzyszeń weteranów.

Polska flota w walce 1939-1945

Polskie okręty swój udział w II wojnie światowej rozpoczęły 1 września 1939 r., a zakończyły (niszczyciele ORP "Błyskawica", ORP "Piorun", ORP "Krakowiak") udziałem w "Operation Deadlight" - zatapianiu zdobytych niemieckich okrętów podwodnych. Okręty PMW w czasie działań wojennych przebyły przeszło 1,2 mln mil morskich, uczestniczyły w 1162 patrolach oraz operacjach wojskowych, eskortowały 787 konwojów. Spośród ponad czterech tysięcy polskich marynarzy służących podczas II wojny światowej zginęło ok. 460. Polskie okręty zniszczyły na pewno 7 okrętów nawodnych, 2 podwodne, 39 statków transportowych oraz

zestrzeliły 20 samolotów.

Statki Polskiej Marynarki Handlowej, w większości przebywające 1 września 1939 r. poza portami macierzystymi, włączyły się w działania wojenne jako transportowce wojskowe. Uczestniczyły w operacjach morskich na wodach wszystkich oceanów. Po zakończeniu wojny w Europie niektóre statki wzięły udział w walkach przeciwko Japonii. W czasie wojny PMH utraciła 18 statków, a śmierć poniosło ponad 200 marynarzy.